

DE KORHAAN

VOGELWERK GROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

3

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Het dagelijks bestuur

Voorzitter : R.G. Moolenbeek, A. Voetlaan 14, Ankeveen, tel. 035-62641
Secretaresse : T. Stoker, Radioweg 1, Ned. den Berg, tel. 02945-1349
Peningmeest.: H. Lodenstein, Rietmeent 62, Hilversum, tel. 02159-31076
postgironr. V.W.G.: 2529179

Contactpersonen

Avifauna : A.P. Vermeule, Gr. Wichmanstr. 40, H'sum, tel. 035-857492
Eempolder : A. van Leyden, Raboes 9, Laren, tel. 02153-86091
Excursies : H. Lodenstein (zie boven)
Nestkasten : H.W. de Soete, G. v. Amstelstr. 410, H'sum, tel. 035-10834
Propaganda : H.W. de Soete
Ringonderzoek : E.R. Osieck, Steffenshein 20, Laren, tel. 02153-89720
Vogelcursus : C.C.M. Last, Mr. J.C. Bührmanl. 46, Ankeveen, tel. 035-62099
Contr.Vogelw@t: D.G. de Witte, St. Annastr. 26, Naarden, tel. 02159-42579
Korhaan : R.P. Sinoo, 't Harde 1, Hilversum, tel. 035-850382
K.A. Mauer, Oude Amersfoortseweg 72, Hilversum
Opgeven exc. : Mevr. H. Lodenstein, Rietmeent 62, 1218 AX Hilversum, tel.
02159-31076, eventueel A. van Leyden (na 18.00 uur)

Inzenden waarnemingskaartjes

J. de Jonge, Van Brakellaan 26, Hilversum, tel. 035-17672

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G. Moolenbeek
Bussum/Naarden: L. Reddingius, Gr. W. de Oudelaan 22, tel. 02159-42508
Hilversum : J. de Jonge
Huizen : F. Griffioen, Omroepaan 16, tel. 02152-52958
Laren : O. de Graaff, Steffenshein 13, tel. 02153-83143
Contributie : f 20,- per jaar, huisgenootlid f 7,50, Vogeljaar f 14,50

INHOUD:

87 : Redactioneel
88-92 : Open brief aan alle vogelbeschermers
93 : Programma
94 : Bestuursmededelingen
95-98 : Het andere Mallorca
99 : De Kleine Karekiet
100 : De nachtexcursie langs de Waal
101-103 : Weekendexcursie Winterswijk
104-105 : Ontvangen literatuur
106-110 : Veldwaarnemingen

Overname van artikelen is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

R E D A C T I O N E E L

Wordt de Nederlandse Vereniging Bescherming Vogels een afdeling van de Jagersvereniging?

Zo, de vakanties zitten er weer op. We zullen er weer een jaar op moeten teren. Ook als Vogelwerkgroep gaan we weer een druk seizoen tegemoet. Vooral de perikelen rond Vogelbescherming baren ons grote zorgen. Als u het nog niet in de krant gelezen hebt dan kunt u verderop in deze Korhaan een "open brief aan alle vogelbeschermers" lezen.

Vogelbescherming verkeert weer eens in nood (hoe kan het ook anders met een jagende directeur aan het hoofd!). Jagend Nederland geeft zich nog niet gewonnen, ondanks de vele harde klappen die zij de laatste jaren keer op keer heeft ontvangen. De op het sentiment inspelende verhaaltjes van ene Rien Poortvliet over afschot van een teveel aan beesten, ziekte en zwakke broeders en meer van dergelijke onzinpraatjes, gaan er niet meer in als koek.

Een kat in het nauw maakt rare sprongen. Zo ook de Nederlandse jagers. Een gerichte actie om Natuurmonumentter helemaal te infiltreren kon op het nippertje door enige waakzame leden worden voorkomen. Ook Vogelbescherming, waar al meerdere jagers "hoge posten" bekleedden, kon van enkele jagers worden gezuiverd. Alles leek erop dat Vogelbescherming eindelijk eens een eerlijk vogelbeschermingsbeleid zou gaan voeren. Maar nee, weer lieten de jagers zich niet onbetuigd (zie de open brief).

Gevreesd moet worden dat alle 25 pro-jacht mensen in de ledenraad komen, omdat de slechts ca. 1500 uitgebrachte stemmen merendeels door jagende "Vogelbeschermers" zijn ingestuurd. Een kort geding, om de stemming geldig te laten zijn, aangespannen door een jager, werd gewonnen. Het is te hopen dat Vogelbescherming in hoger beroep alsnog kans zal zien om de stemming ongeldig te laten verklaren. Mocht dat niet lukken, dan is Vogelbescherming verloren. Alleen het opzeggen van uw lidmaatschap, gekoppeld aan het oprichten van een echte Vogelbescherming zal dan nog mogelijk zijn. Laten we hopen dat het zover niet hoeft te komen!

R. Moolenbeek

OPEN BRIEF AAN ALLE VOGELBESCHERMERS

Als U lid bent van de "Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels" (kortweg vogelbescherming of VB) bent U ongetwijfeld op de hoogte van de eerste verkiezing van een 40 personen tellende ledenraad.

Die ledenraad gaat de beslissingsbevoegdheid overnemen van de huidige ledenvergadering en o.a. nieuwe bestuursleden kiezen. Gebleken is dat zich onder de 72 kandidaten tenminste 22 personen bevinden, die zich actief met jacht bezighouden, dan wel lid zijn van de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV) (inmiddels gestegen tot 25 jagende personen).

De KNJV heeft in haar statuten als doelstelling:

- 1) De behartiging van de belangen der jagers.
- 2) Het bevorderen van de jacht als onderdeel van het faunabeheer.

Voor Vogelbescherming betekent dit laatste:

Het bevorderen van de jacht op vogels als onderdeel van het beheer van vogels.

Het statutaire doel van VB is: De bescherming van vogels welke behoren tot één der in het wild levende soorten.

DE STATUTEN VAN DE KNJV EN VB ZIJN DUS VOLKOMEN TEGENSTRIJDIG.
EN DAARMEE OOK EEN LIDMAATSCHAP VAN ZOWEL KNJV ALS VB.

Hier volgen een aantal mededelingen die gepubliceerd werden in het officieel orgaan van de KNJV "De Nederlandse Jager" (NJ), met daar tussendoor enkele situaties bij VB.

NJ zomer 1971 advertentie: "Gevraagd assistent voor de directeur van VB".

VB 15-5-'72 C. de Bruin treedt in dienst als adjunct directeur van VB.

VB juni '74 H.J.E. van Beuningen secretaris van de KNJV (inmiddels voorzitter) wordt hoofdbestuurslid van VB.

NJ 9-4-'76 Dringend verzoek om onmiddellijk aan de afdelingssecretaris van de KNJV op te geven wie ook lid is van de VB.

NJ 18-6-'76 Het landelijk bestuur van de KNJV besluit op alle niveau's de contacten te verstevigen, o.a. door inventarisering van KNJV leden t.a.v. dubbelfuncties en dubbellidmaatschappen, uitwisseling bestuursplaatsen in verenigingen, commissies, raden, waarin jacht en jagersbelangen aan de orde komen.

KNJV 20-4-'76 Onder de vermelding "ZEER VERTROUWELIJK" zendt de directeur van de KNJV Drs. TH. J. Veen, 14 brieven aan KNJV afd. sekretarissen rond Ede, met in elke brief bijgesloten 25 "VERTROUWELIJKE" brieven (dus totaal 350) met het verzoek deze door te zenden aan andere KNJV leden.

De brief roept op voor deelname aan de vergadering van VB.

Daar de directeur van VB, C. de Bruin, een jager is en er ook een jager in het hoofdbestuur zit, vreest Veen voor een motie van wantrouwen tegen het bestuur van VB.

Veen verzoekt zijn KNJV-leden om lid van VB te worden en eindigt met:

"U kunt zich bij de ingang van de zaal nog als lid aanmelden".

Noot; er zaten toen minstens drie jagers in het bestuur en dus niet slechts één!!

VB 1-3-'78 Het referendum over jacht op vogels wordt (voor de doorsnee lezer van de LEPELAAR) weggemoffeld achter het financieel jaarverslag en het ontwerp over nieuwe statuten.

NJ 5-5-'78 Oproep aan KNJV/VB leden om deel te nemen aan het referendum van VB.

VB 3-6-'78 Algemene ledenvergadering van VB. Uitslag referendum:

grote meerderheid (75%) kiest voor beheersjacht en wijst sportjacht af. Discussie over de in te stellen ledenraad. Enkele leden uiten hun bezorgdheid dat zij geen kontrôle meer hebben over een eenmaal gekozen ledenraad.

KNJV 10-6-'78 Algemene vergadering van de KNJV (zie NJ 23-6-'78 en NJ 13-10-'78).

KNJV voorzitter Van Beuningen deelt mee erg ongelukkig te zijn met de ontwikkeling van VB, de eerste grote vereniging die zich tegen de jacht uitspreekt, ziet graag dat de jagers zich als ambassadeurs van de jacht presenteren om bij te dragen aan het praktisch functioneren daarvan en meldt dat in aug. '78 het landelijk bestuur van de KNJV een aantal dagen in retraite gaat.

Van Beuningen memoreert het werk van dr. Ir. W. Verhoeven, (vader van O. Verhoeven, zie lijst), ten behoeven van de federatie van EEG jagersverenigingen, daar deze federatie een politieke betekenis heeft van niet te onderschatten invloed.

Van Beuningen betreurt het dat VB d.m.v. een referendum heeft besloten alleen nog de jacht te accepteren wanneer dat nodig is ter bestrijding van schade, en geen andere middelen om de schade te bestrijden helpen. Hij wil geen lid zijn van vogelbezetenen die zich buiten het maatschappelijk bestel plaatsen.

KNJV aug. '78 Het landelijk bestuur van de KNJV gaat een aantal dagen in retraite (besloten conferentie, gehouden in een hotel).

Van het aldaar besprokene is in NJ nooit verslag gedaan.

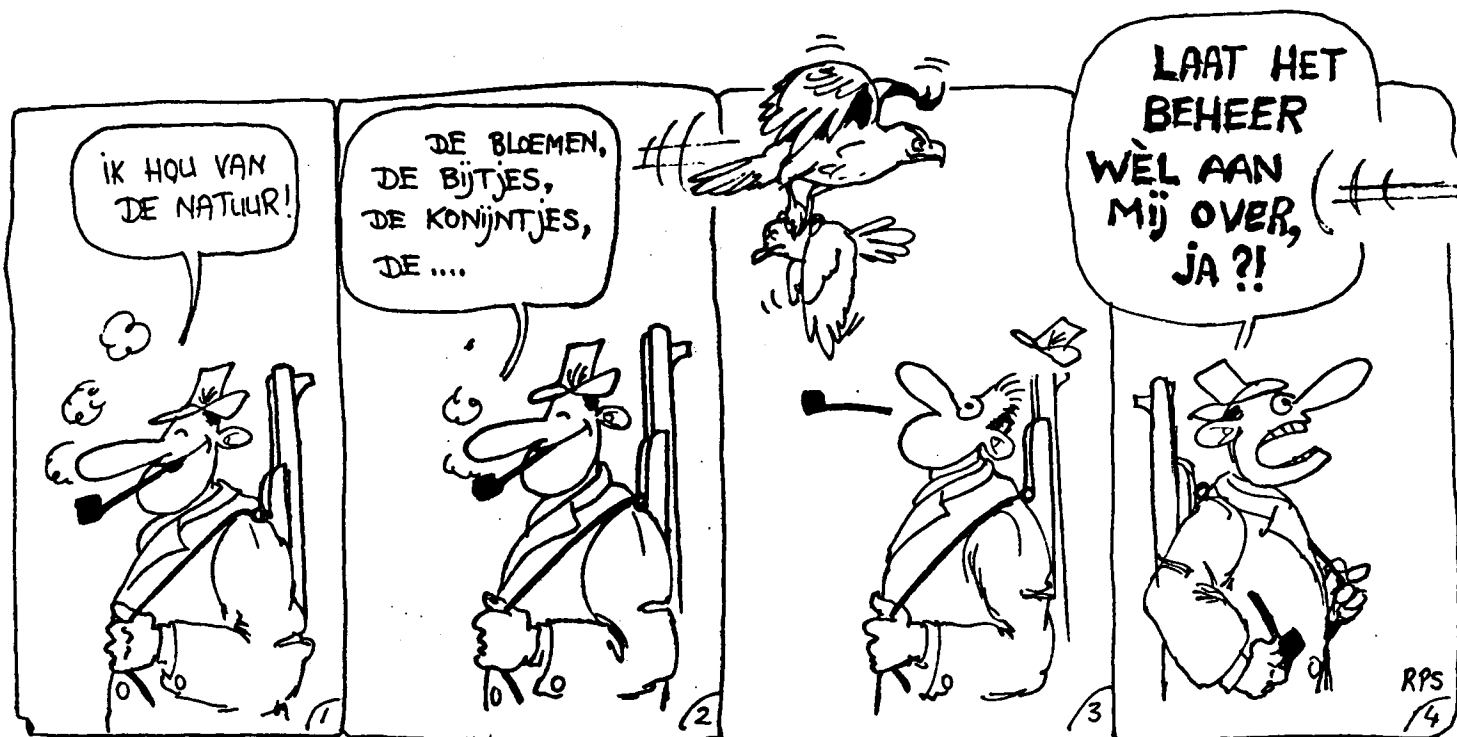
NJ 29-9-'78 Citaat: "Jagersvergaderingen zijn efficiënt vakbondswerk geworden ter "survival".

NJ 13-10-'78 Geplaatst een advertentie van het International Council for Bird Prevention (ICBP) te Londen, waarin een direktie-functionaris gezocht wordt.

De kandidaat zal o.a. beoordeeld worden door prof. M.F. Mörzer-Bruyns. Ook hij behoort evenals C. de Bruin en Th. Veen tot de vele jagende leden van dit instituut.

In vogeltijdschriften heb ik deze advertentie niet aangetroffen.

De Belgische vogelbeschermers hebben hun jagende vertegenwoordigers inmiddels uit het ICBP-instituut verwijderd.

KNJV 17-11-'78 Algemene vergadering KNJV, zie NJ 2-2-'78 blz. 82.

Van Beuningen adviseert zijn leden betreffende de houding van een opponent als VB, het lidmaatschap voorlopig aan te houden.

NJ 22-12-'78 Van Beuningen geeft in een artikel getiteld "Jagers en vogelbescherming" het hierna volgende standpunt van het Landelijk bestuur van de KNJV, met de vermelding dat dit door ieder lid van de KNJV naar eigen gezond inzicht geïnterpreteerd en gebruikt kan worden.

Hij wijst er op dat een vereniging beïnvloedbaar is, dat jagersleden bij VB het woord kunnen voeren, zij kunnen stemmen en de mening der leden beïnvloeden.

Hij wijst er op dat jagers die het lidmaatschap van VB opzeggen, zich daarmee buiten de gemeenschap van vogelbeschermers zetten, en dat de Vereniging van Vogelbescherming zwak is.

Verzoekt hen die het lidmaatschap van de VB willen opzeggen dit niet te doen en verzoekt hen die reeds opgezegd hebben, weer lid te worden en te bezien of 1979 ook voor VB een nieuw begin betekent.

KNJV 9-6-'79 Algemene vergadering van de KNJV, zie NJ 22-6-'79.

Van Beuningen wijst er op dat dr. Ir. W. Verhoeven steeds meer tijd besteedt aan belangrijke buitenlandse contacten (lees EEG-jagersfederatie te Brussel).

De voorzitter van de KNJV afd. Den Haag, de heer C.K. Wientjes (zie lijst) dient een motie in tegen het landelijk bestuur, daar zij tekort schiet aan tegenstand bij zaken die zich tegen de jacht richten.

Het bestuurslid J.L. Drijver antwoordt hierop: "De public relations-zaak leeft binnen de diverse afdelingen van de KNJV. Ook op het punt van de professionele bemanning wordt niet stil gezeten".

De heer L.E. Kalff vice-voorzitter KNJV afdeling Utrecht West (broer van G.J. Kalff, zie lijst) wijst er op dat de KNJV nog niet goed functioneert binnen de milieu-organisaties op landelijk niveau.

Het bestuurslid J.L. Drijver meldt dat hiervoor een training voor de public-relations mensen op het programma staat.

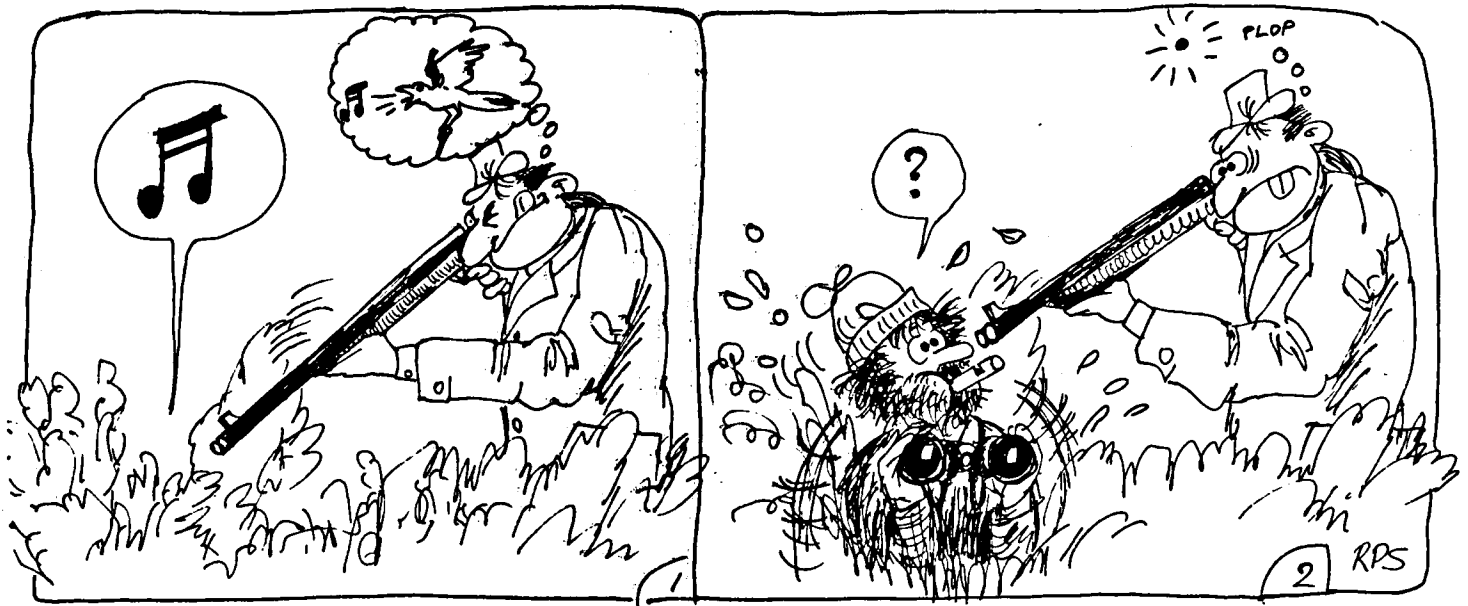
Als de Vogelbeschermers in Nederland al niet in staat zijn een afwijzend standpunt ten aanzien van de sportjacht in te nemen, kan men niet verwachten dat er ooit een einde komt aan de massale jacht op vogels in landen als Italië en Frankrijk.

Daar staan de Vogelbeschermers in een nog veel zwakkere positie tegenover de jagers-organisaties die samen ruim vier miljoen leden tellen.

De KNJV heeft zich daar in de FACE (Federation des Associations de Chasseurs de la CEE) mee verbonden.

Dat is de federatie van Europese jagersverenigingen die vooral door toedoen van de vice-voorzitter der KNJV (tevens sekretaris van de "Vereniging het Reewild") tot stand is gekomen.

Het is de wens van VB dat de ledenraad zoveel mogelijk gespreid over het land woont. Door de jagers is aan deze wens voldaan. Naar mijn mening zal ook een klein aantal jagers in de ledenraad het werk van VB stagneren. Doorzetting van de gehouden stemming betekent, niet alleen vanwege een mogelijke overname van VB door de KNJV, maar ook gezien de uitslag van het gehouden referendum en de wijze waarop nu 22 kandidaten gepresenteerd zijn, dat VB dan het vertrouwen verliest van ca. 75% van haar leden.

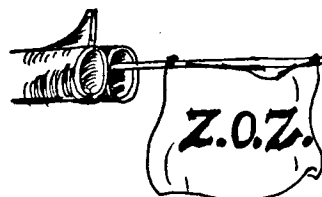
In het belang van het voortbestaan van VB is er voor het huidige bestuur van VB geen andere mogelijkheid dan

- ten eerste;
- haar aanbeveling van vier jagers/KNJV kandidaten terug te nemen,
- ten tweede;
- op zijn minst een herstemming te houden, dit echter pas nadat alle kandidaten gevraagd is of zij achter de letterlijke doelstelling van VB staan,
- en nadat hun respectievelijk "JA" of "NEE" antwoord in de LEPELAAR gepubliceerd is (met in achtnaam van de bij het referendum onder beheersjacht genoemde uitzondering).

Ten derde:

de leden er duidelijk op wijzen, dat indien zij bepaalde kandidaten liever niet in het bestuur zien, het aankruisen van exact 40 namen, het beste resultaat geeft.

Moge ook het momenteel nog in het bestuur van VB zitting hebbende leden van de KNJV uit het voorgaande hun consequenties trekken.

22 van de 72 kandidaten voor de verkiezing van de ledenraad van de Ned.Ver.tot Bescherming van Vogels.

- Aalbers, F.J. te Giethoorn, lid van de Jachtraad (art. 3 Jachtwet) voor de C.B.T.B., en lid van de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV).
- Bles, mej. V.F. te Roermond, geslaagd voor de PBNA/KNJV jacht cursus 1 en 2, is een enthousiast jaagster.
- Bogaart, N.C.R. te Langbroek, lid van de KNJV.
- Bottema, dr. S. te IJde, medewerker PBNA/KNJV jacht cursus en vaste medewerker van de Nederlandse Jager, het officiële orgaan van de KNJV.
- Coldewey, C.J. te Epse, jaagt in het Nationale Park de Hoge Veluwe, Gilde St. Hubert. Was in 1977 voorzitter van de jachthondenwedstrijd-raad van de KNJV, keurmeester voor de veldwedstrijden van de KNJV.
- Drijver, D.J. te Den Hoorn, bestuurslid KNJV Texel.
- Eyck, J. te St. Odiliënberg, bekend als fervent jager, lid van de KNJV.
- Eyk, drs. C.T.J.J. te Baarlo, geslaagd voor PBNA/KNJV jacht cursus 1 en 2 (28-09-'79), assistent prov. vertegenwoordiger voor de jachtopleiding in Limburg.
- Hendriks, G.C.H. te Haelen, keurmeester voor de jachthondenproeven van de KNJV.
- Jongasma, A. te Gasselte, fervent jager, heeft grote verzameling preparaten. Prepareert zelf vogels, heeft geen vergunning.
- Kalff, Mr. G.J. te Hilversum, medewerker PBNA/KNJV jacht cursus, jaagt o.a. in boswachterij Garderen, reewild ('sGrevenhout 1979).
- Kerssies, N.G. te Nunspeet, voorheen werknemer op het bureau van de KNJV, nu propagandist voor de KNJV, jaagt graag voor zover zijn huidige functie dit toelaat Secretaris van de Stichting Wildbeheer Veluwe (deze werd in 1975 opgericht door de vier Veluwse afdelingen der KNJV).
- Klees, A.A.H. te Amsterdam, propagandist voor de KNJV, valkenier, publicist o.a. in de Nederlandse Jager zie nr. 17/1977.
- Lammers, W.P.W. te Lisse, secretaris van het Nederlands Valkeniersverbond "Adriaan Mollen". Is het niet eens met de doelstelling van Vogelbescherming.
- Moolenaar, Ir. S.P. te Zelhem, jager en lid van de KNJV.
- Rieseboos, J. te Nagele, assistent prov. vertegenwoordiger voor de PBNA/KNJV jacht cursus in Overijssel.
- Schuurman-Bostelaar, mevr. J. te Burgh-Haamstede, geslaagd voor PBNA/KNJV jacht cursus 1, jaagster.
- Sonnevile, A.V.J.E. te Tiel, lid van het KNJV bestuur provincie Limburg, afd. public relations. Secretaris Game Fair 1976-1978.
- Tange, Mr. J.R.A. te Bilthoven, oud bestuurslid Vereniging tot Behoud van het Veluws Hert. Jager.
- Verhoeven, O. te Wageningen, zelf hartstochtelijk jager (en zoon van dr. Ir. W. Verhoeven, oud secretaris-generaal van de Europese Jagersfederatie FACE in Brussel, en vice-voorzitter van de KNJV).
- Wientjes, C.K. te Delft, voorzitter van de KNJV afd. den Haag.
- Woudenberg, Ing. G.B.H. te Deil, voorzitter van de commissie voorlichting Stichting Game Fair Nederland. (JACHTKERMIS)

N.B. Opmerkelijk is dat tenminste 6 kandidaten (recentelijk) bij de PBNA/KNJV jacht cursus betrokken waren.

- Het beroep van mej. Bles is niet juist ingevuld, dit moet zijn doktersassistente i.p.v. tuinarchitectlerares.
- Het opgegeven adres van Mevr. Schuurman-Bostelaar is haar recreatiewoning, zij woont in Schiedam.
- Dhr. O. Verhoeven staat niet ingeschreven als student aan de Landbouw Hogeschool te Wageningen.
- Van bovenstaande 22 namen is met zekerheid te zeggen dat zij jager zijn en/of iets met de KNJV te maken hebben.

Vier van deze kandidaten zijn door de ledenraad kandidaat gesteld.

Wilt U deze lijst zoveel mogelijk verspreiden ?

Oosterbeek, 21 Mei 1980,
H.R. Stockmann,
v. Ewijkweg 6,
6861 ZD Oosterbeek.

programma

- Dinsdag 2 september ZWEDEN/FALSTERBO -informatieavond.
20.00 uur in de Godelindeschool te Naarden.
Belangstellenden zijn welkom.
- Zaterdag 6 september BIJENMARKT Bussum.
Propagandastand VWG aan de Huizerweg, naast
de gemeentelijke kwekerij en plantsoendienst.
- Zondag 14 september OCHTENDEXCURSIE GOOIMEERKUST.
Deze tijd van het jaar is ook hier weer menig
leuke waarneming te doen. Olv de heren R. van
Maanen en I. van Woersem wordt vertrokken om
7.30 uur vanaf de Haven in Huizen (Pier).
- Zaterdag 20 september 75 JAAR NATUURMONUMENTEN.
Natuurmarkt in en rond de Grote Kerk te Naarden.
(de binnenstad is die dag afgesloten voor auto's!)
- Donderdag 25 september Onze serie ledenavonden wordt dit keer geopend
door prof. dr. K.H. Voous. Deze vermaarde
ornitholoog uit het Gooise Huizen zal u aan de
hand van dia's vertellen over "De Nederlandse
Spechten".
De aspecten die daarbij aan de orde kunnen komen
zijn: de verspreiding, biotoopkeuze, verdwijnen van
biotoop door ruilverkavelingen en verstedelijking,
kappen van laanbomen en eikehakhoutwallen. Ook
voedsel, broed- en trekgedrag, invloed van strenge
winters en de functie van de soort als
landschapsindicator.
Deze avond wordt gehouden in de Goede Herderkerk,
Simon Stevinweg 146 te Hilversum. Aanvang 20.00 u.
- Zondag 28 september OCHTENDEXCURSIE LANDGOED EINDE GOOI EN OMGEVING.
O.l.v. E. Klomp. Vertrek vanaf Vliegveld Hilversum
Noodweg, om 8 uur.
- Weekend 10-11-12 WEEKEND VLIELAND.
oktober Na het succesvolle weekend in het voorjaar, willen
we Vlieland ook in de herfst doorkruisen om te zien
wat er dan aan interessante waarnemingen zijn.
Vergeet u niet mee te nemen:
thermosfles, laarzen en regenkleding. Graag opgeven
dmv. overmaking van f 20,- op postgiro 2529179 t.n.v.
de Vogelwerkgroep.
Vertrek Oosterspoorplein, Hilversum op
vrijdagmiddag 15.15 uur. Voor wie op eigen
gelegenheid wil gaan: de boot naar Vlieland
vertrekt om 19.15 uur.
Wilt u meer informatie: even een telefoontje naar
02159-31076.
- Dinsdag 14 oktober WERK-/CONTACTAVOND in de Godelindeschool.
Rond 20.00 uur open. Na de pauze kunt u genieten
van DIA'S over SRI LANKA.

Bestuursmededelingen

Nieuwe leden: - Mevr. E. Visser, Aert v. Nesstraat 1^I, 1013 RG
Amsterdam, 020-828971
- Mevr. C. de Boer, Lange Heul 698, 1403 PD Bussum,
02159-31644
- Ben Hermans, Kapelstraat 11, 1404 HT Bussum
- Dhr. H.J.C. Onland, Kickestein 50, 3632 WJ Loenen
aan de Vecht, 02943-4069

Opgezegd: - G. Schaap, Boezemkade 1, Muiderberg
- Mevr. J.M. ter Borg, J. Catslaan 15, Bussum

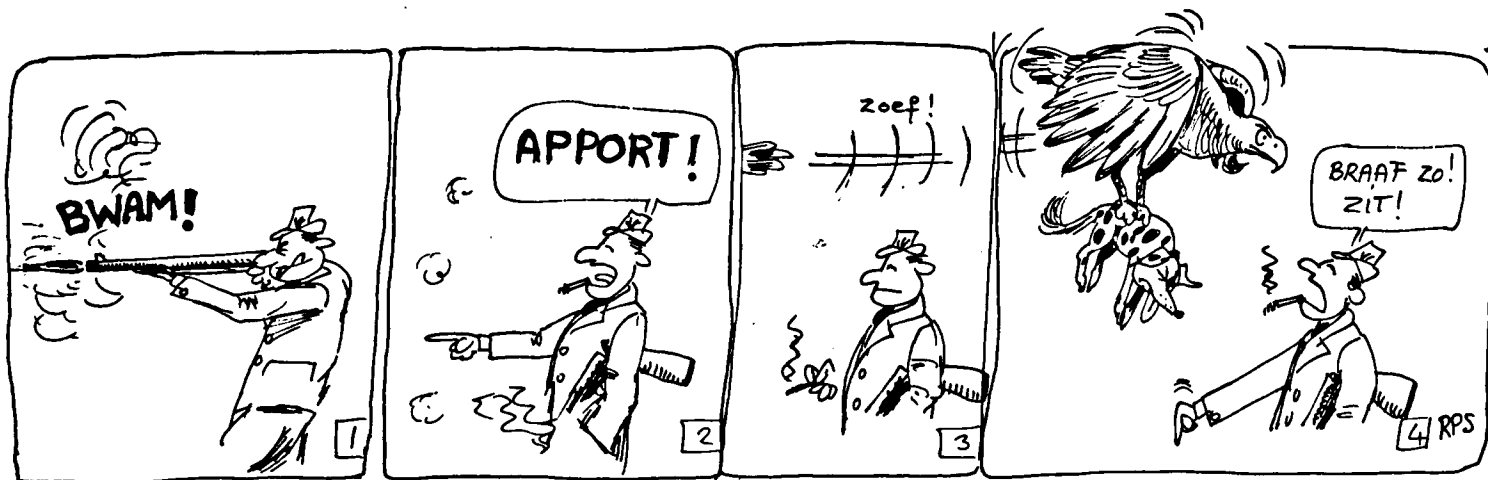
Adreswijziging: - Dhr. R. Wortelboer: V. Lieflandlaan 48, 3571 AD
Utrecht

JACHT IN ITALIE

U heeft het misschien al in de krant gelezen: de linkse radicale partij in Italië, samen met de belangrijkste natuurbeschermingsorganisaties, is met een grote aktie bezig tegen de jacht. Het is hun gelukt om 850.000 handtekeningen te verzamelen, welk aantal volgens de grondwet voldoende is om een referendum te houden over dit volksvermaak. Of de referendum werkelijk zal worden gehouden is nog de vraag, er is natuurlijk veel weerstand van de 2 miljoen jagers die het land rijk is, terwijl het Italiaanse Gerechtshof en het Parlement ook nog roet in het eten kunnen gooien.

Zoals u begrijpt heeft deze aktie de nodige financiële consequenties. Er is al veel geld uitgegeven en, mocht het inderdaad tot een referendum komen, zal nog veel meer nodig zijn om de publieke opinie middels een goede voorlichtingscampagne gunstig te beïnvloeden. Kortom, wij hebben een verzoek om financiële steun gekregen. Begrijpelijk, het zijn toch ook onze vogels die in Italië het loodje leggen?

Uw bijdragen kunt u storten op het postgironr. 2529179 van onze VWG, met vermelding 'jacht Italië'. Wij zorgen voor de rest.

HET ANDERE MALLORCA

Iemand vroeg ons met ongeloof en zichtbare weerzin tegen toeristenconcentraties: "Gaan jullie naar Mallorca?" Maar wij gingen. "Wij" dat wil zeggen: een bloemengek tevens aanstichtster, mijn vrouw als meest normale en ondergetekende, sinds kort vogelgek.

Het landschappelijk schoon en vooral de bloemen hadden prioriteit, een bijenorchis leverde extase op. Wat ik aan vogels zou kunnen zien zou meegenomen zijn en Adri Vermeule was zo vriendelijk me telefonisch een toch wel indrukwekkend lijstje soorten door te geven die ik blijkens het boekje "Vogels kijken in Europa" door Ko Zweeres e.a., op Mallorca kon verwachten.

We gingen in de hoop dat ook hier zou opgaan dat 95% van de toeristen zich op 5% van de oppervlakte bevinden (zelfs al liggen ze plat!), zodat wij van het "andere Mallorca" konden genieten. Dat lukte best mede dank zij het vòdrseizoen (4-18 mei). En een paar uur vòdr het ontbijt heb je de wereld voor jezelf.

Het vermelde boekje bevat achterin tabellen waarin per land of regio het voorkomen van de vogelsoorten is aangegeven en wel in 9 categoriën (ook de mate van voorkomen is daar meer of min in verwerkt). Zo ook voor de Balearen.

Hieronder is het overzicht van de soorten gegeven van die 4 categoriën die bij een bezoek in de zomer in de eerste plaats terzake zijn. Aangekruist per categorie (genummerd overeenkomstig dat boekje). Om een indruk te krijgen van de score zijn de kruisen van de soorten die ik ook feitelijk heb waargenomen (en wel met zeer beperkt vogelen) onderstreept.

- Categorie "9" = standvogel (in tenminste een deel van het land)
 "8" = zomervogel of zeer zeldzame tot zeldzame wintergast
 "6" = zomervogel of zomergast en regelmatig doortrekker
 "3" = het gehele jaar door schaars of soms zeldzame broedvogel

	Categorie: 9 8 6 3					9 8 6 3			
Fuut				x	Slechtvalk				x
Dodaars	<u>x</u>				Eleonora's Valk			<u>x</u>	
Noordse Pijlstormvogel	x				Torenvalk	<u>x</u>			
Kuhls Pijlstormvogel S	<u>x</u>				Rode Patrijs	<u>x</u>			
Stormvogeltje		x			Kwartel				x
Kuifaalscholver ¹⁾	<u>x</u>				Waterral	x			
Roerdomp				x	Waterhoen	<u>x</u>			
Purperreiger			<u>x</u>		Meerkoet	x			
Wilde Eend		x			Strandplevier	<u>x</u>			
Krooneend				x	Tureluur				x
Aasgier			x		Steltkluut				x
Monniksgier			<u>x</u>		Griel	x			
Steenarend			<u>x</u>		Zilvermeeuw ²⁾	<u>x</u>			
Havikarend			<u>x</u>		Audowins Meeuw				<u>x</u>
Dwergarend			x		Rotsduif	<u>x</u>			
Rode Wouw			x		Houtduif	<u>x</u>			
Visarend			<u>x</u>		Tortelduif				<u>x</u>
Bruine Kiekendief			x		Koekoek				<u>x</u>

¹⁾ Mediterrane ondersoort: jeugdkleed van onderen wit

²⁾ " " : gele poten

	Categorie: 9 8 6 3					9 8 6 3			
Kerkuil	x				Kleine Zwartkop	<u>x</u>			
Dwergooruil	x				Sardinijsse Grasmus	<u>x</u>			
Nachtzwaluw			x		Vuurgoudhaantje	<u>x</u>			
Gierzwaluw			<u>x</u>		Grauwe Vliegenvanger			<u>x</u>	
Vale Gierzwaluw			x		Tapuit			<u>x</u>	
Alpengierzwaluw			x		Zwarte Tapuit				x
Bijeneter			<u>x</u>		Roodborsttapuit	<u>x</u>			
Hop		<u>x</u>			Blauwe Rotslijster	<u>x</u>			
Kortteenleeuwerik			x		Nachtegaal			<u>x</u>	
Thekla leeuwerik	<u>x</u>				Merel	<u>x</u>			
Oeverzwaluw			x		Pimpelmees	<u>x</u>			
Rotszwaluw		<u>x</u>			Koolmees	<u>x</u>			
Boerenzwaluw			x		Huismus	<u>x</u>			
Huiszwaluw			<u>x</u>		Rotsmus	<u>x</u>			
Duinpieper			<u>x</u>		Vink	<u>x</u>			
Gele Kwikstaart			<u>x</u>		Europese Kanarie	<u>x</u>			
Roodkopklauwier			<u>x</u>		Groenling	<u>x</u>			
Raaf	<u>x</u>				Putter	<u>x</u>			
Winterkoning				<u>x</u>	Kneu	<u>x</u>			
Cetti' zanger	<u>x</u>				Kruisbek	<u>x</u>			
Snor			<u>x</u>		Grauwe Gors	<u>x</u>			
Zwartkoprietzanger			<u>x</u>		Cirlgors	<u>x</u>			
Waaierstaarrietzanger	<u>x</u>				Aantal soorten	<u>40</u>	<u>4</u>	<u>28</u>	<u>13</u>
Kleine Karekiet			<u>x</u>		Waarvan waargenomen				
Grote Karekiet			<u>x</u>		(4-18 mei '80)	30	2	18	6
Tuinfluitter			<u>x</u>						
Zwartkop	<u>x</u>								

Hop
RPSino

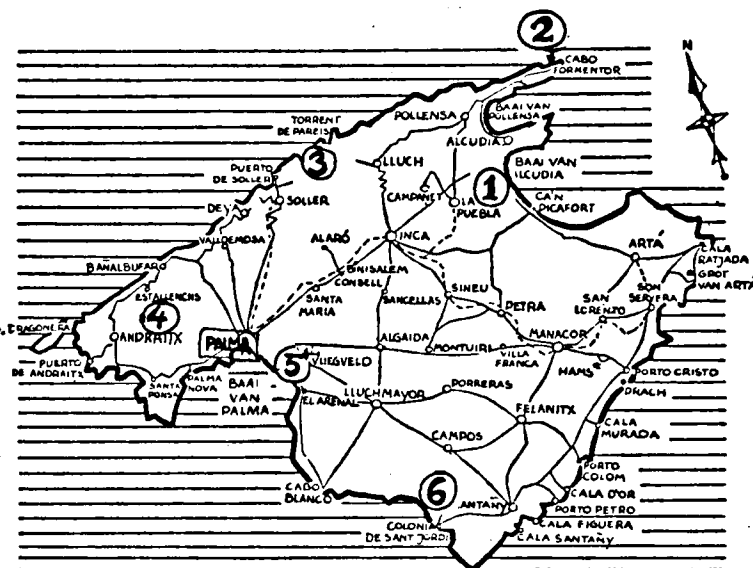
Volledigheidshalve zijn nog 10 waargenomen soorten te melden die tot de overige categorieën behoren:

- Rietgors (cat. 7: wintergast of zeer zeldzame tot zeldzame zomergast, 1 soort)
- Oeverloper, Veldleeuwerik en Tjiftjaf (een late!) (cat. 5: wintergast en regelmatige doortrekker, 26 soorten)
- Grasmus, Bonte Vliegenvanger en Paapje (cat. 4: regelmatige doortrekker, 18 soorten)
- Kleine Plevier (cat. 2: slechts of voornamelijk onregelmatige zomergast, 5 soorten)
- Nihil (cat. 1: slechts of voornamelijk onregelmatige wintergast, 34 soorten)
- Slangenarend (cat. 0: onregelmatige doortrekker, 39 soorten)
- Rosse Waaijerstaart (cat. v: dwaalgast of onregelmatige gast, 43 soorten)

Mallorca

Voor de belangstellenden heb ik op bijgaand kaartje de gebieden aangegeven die in het boekje getipt worden:

- ①. La Albufera, een 2500 ha groot moerasgebied met een aangrenzend meer, inmiddels deels gedempt t.b.v. "urbanisatie".
- ②. Cabo de Formentor, ③. de Puig Mayor, de hoogste berg van Mallorca, 1445 m (de berg zelf bleek inmiddels tot militair terrein geworden) en ④. de Galatzo, 1025 m (het wegennet blijft wel op afstand), alle drie behorend tot de bergketen langs de Noordwestzijde van het eiland. ⑤. De zoutpannen bij C'an Pastilla, ten zuidwesten van Palma (deze heb ik ondanks navraag niet kunnen vinden. Is daar nog wel iets van over?) ⑥. Zoutpannen bij Salinas de Levante bij Campos (aldaar een Bijeneterskolonie aangetroffen; voor het vragen van de weg in het zoutpannengebied: Bijeneter = "abejarruco" in het spaans).

Overigens heb ik "mijn" Visarend, die ik in actie heb kunnen waarnemen, niet in het onder punt 1 genoemde moerasgebied maar boven een bergmeer bij Gorg Blau (ten oosten van de Puig Major) aangetroffen.

Een groep enthousiaste Belgische vogelaars met stootvogelervaring van bij Istanbul die we onderweg ontmoetten tipte die bijeneterskolonie en zorgde voor nog meer hoogtepunten.

Met hen stond ik langs één van de bergwegen naar 3 Monniksgieren te kijken toen achter ons de eerder genoemde bloemengek riep: "Een vogel, een vogel!"

Eén van de Belgen draaide slechts achteloos het hoofd - niet de verrekijker - om, maar schreeuwde toen prompt: "Een Slangenarend verdamme!" (Een speciale ondersoort zeker). En de hele batterij draaide om als een man om, om naar deze voor Mallorca niet verwachte toegift te kijken die zich bovendien op slechts 50 meter afstand liet bewonderen.

Het zou te ver voeren om de per getipt gebied in het boekje vermelde vogelsoorten op te sommen. Bovendien zijn daarin nog ettelijke vermeld voor de rest van Mallorca. Vandaar ook dat ik voor het uittreksel van de tabel koos. Waarmee ik bovendien door middel van de score willaten zien dat, als je als beginneling en met weinig opzettelijk vogelen al zo veel kan zien, er voor een ervaren vogelaar en met meer op vogelen gerichte tochten veel te beleven moet zijn!

Of om Ko Zweeres te citeren, deze besluit dat ondanks de vernietiging van voor vogels aantrekkelijke terreintjes er "voorlopig echter voor de vogelaars veel te genieten valt in een meestal verrukkelijk klimaat". Ik zou daaraan toe willen voegen: en zeker vaak begeleid door nachtegalengesang.

Jos de Jonge

Bron: "Vogels kijken in Europa" door Ferguson, Lees en Ko Zweeres.

DE KLEINE KAREKIET.

CALAMODYTA PHRAGMITIS.

... De Kleine Karekiet was voorheen in de provincie Zuid-Holland ruim vertegenwoordigd; thans is hij in ons land schaarsch. Hij is in het meer of het moeras, wat de Mees of Roodborst in den tuin, de Spreeuw op de boerderij en de Wielewaal in het bosch is: de hoofdzanger onder het gevogelte. Men hoort hem van het begin van Mei tot het einde van Augustus. In sommige streken — even als voorheen ook hier te lande — zijn de rietbedden langs de meren dikwijls zoo druk door broeiende paren dezer soort bezocht, dat men op elke 25 à 30 voet oppervlakte een nest ziet of de ouden hoort. In den ochtendstond maken zij gezamenlijk een vreeselijk geratel en gesnater, waarbij zij meestal door kwakende kikvorschen en luidruchtige Spreeuwenbenden geaccompagneerd worden. Hoe dikwijls en met hoe veel genoegen heb ik daarnaar geluisterd! en hoe gaarne zou ik het nog eens hooren, dat levendige, rustelooze vogelenkoor, met hun onbezorgd getier, met hun altijd vrolijk gesnap. De meren verdwijnen langzamerhand van den aardbol, en met hen de vogelen; de rivieren worden door tallooze booten bevaren, en de vogels, die er het leven aanbragten, die het meer tot een meer, de rivier tot een rivier stempelden, zij zijn verjaagd, verstoord en eindelijk uit armoë verhuisd.

Onze zoo schilderachtige meren en plassen worden in weilanden herschapen; bosschen worden weggekapt, en hunne gevederde bewoners naar andere oorden, waar hun een gelijk lot te wachten staat, verwezen, — alles ter wille van het alles behoevend, maar ook alles beheerschend menschengeslacht. Ons land, dat vroeger een Schollevaars en een Lepelaarseiland en het monopolie der watervogels bezat, heeft sedert de laatste twintig jaren heel wat van zijne karakteristieke schilderachtigheid verloren. Holland is toch geen Holland meer, sedert de binnenwateren gedempt en zijne watervogels verhuisd zijn. Zelfs de oude broodjagers met hunne gelapte geweren, de visschers met hun nationaal costuum, de dommelige hengelaar met zijne steeds lekke boot, — al die eigenaardige personen en toestanden zijn uit onze landschappen verdwenen. ...

Overgenomen uit: "Onze vogels in Huis en Tuin", van J.G. Keulemans, een boek daterend uit 1873!
Inzender H. de Soete.

De nachtextcursie langs de Waal

Het weer tijdens de nachtextcursie langs de Waal van 6 op 7 juni was bepaald niet ideaal te noemen. Er stond een straffe wind die de vele populierenbossen langs de rivier bespeelde en geluiden liet verwaaien.

De vogels schenen het trouwens ook niet zo ideaal te vinden en lieten zich weinig horen. Ondanks deze sombere inleiding begon de nacht voor de 14 excursiedeelnemers goed.

Al bij de eerste stop in de Bemmelse waarden was een Kwartelkoning te horen. De Ooypolder leverde meer geluiden op, hier werden o.a. Ransuil, Waterral, Porseleinhoen, Nachtegaal en Grote Karekiet waargenomen. Tegen kwart over vier 's morgens was de excursie zoals normaal niet bij Weurt, maar bij het hoge loofbos van Doddendaal gearriveerd. Toch duurde het nog tot vijf uur voordat eindelijk het vogelkoor zich begon te verheffen en de Zwarte Kraaien en Kauwen van hun slaappleats daar vertrokken, 33 soorten gaven hier acte de présense waarbij de jaarlijkse waarneming van de Boomvalk.

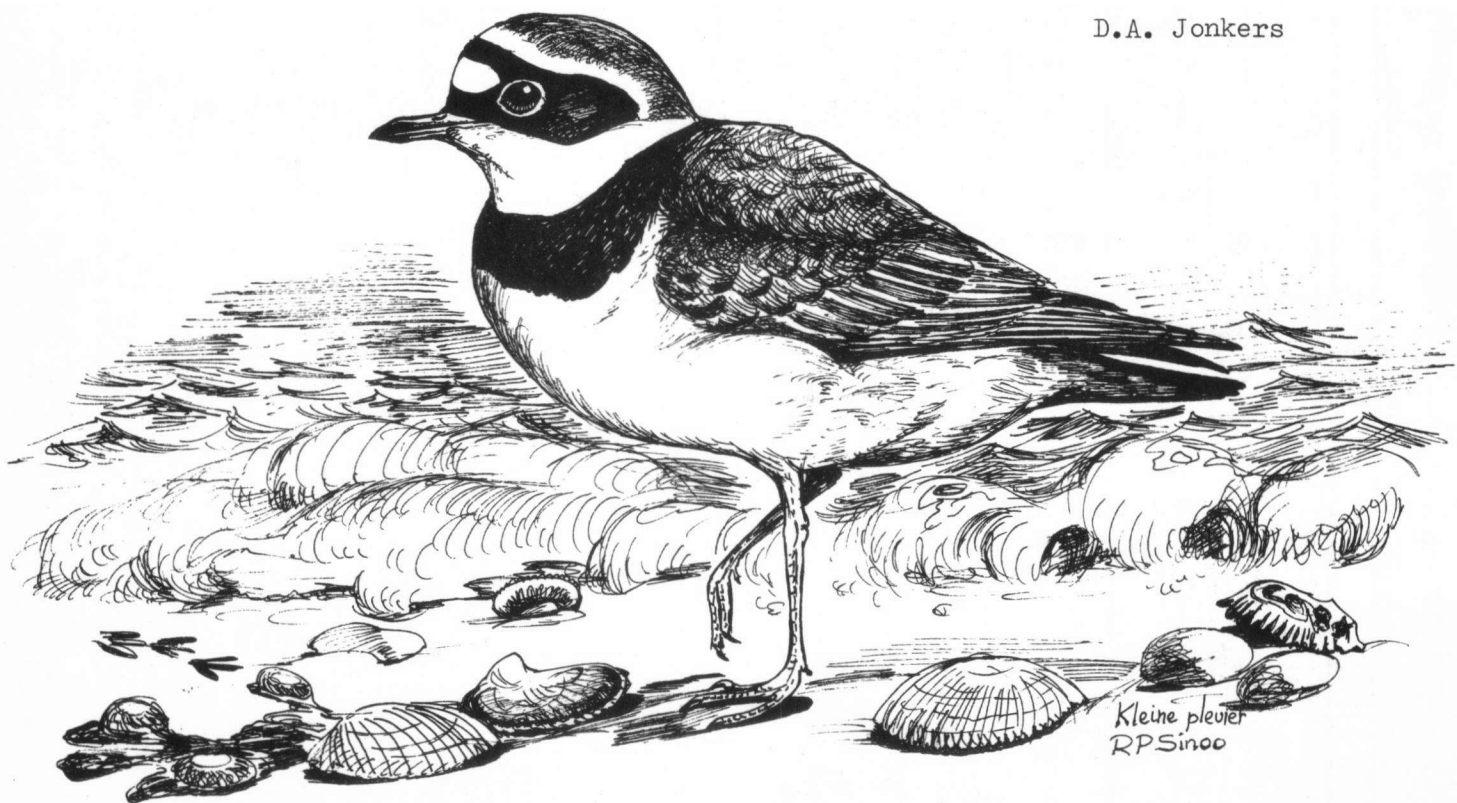
De Winssense waarden bleken ook dit jaar weer Grauwe Ganzen (8 paar) en Gele Kwikstaarten te herbergen. Het gezicht vanaf deze uiterwaard naar de dijk was triest. De dijkverzwaring had hier ook toegeslagen. Bovendien was de dijk vanaf Weurt aan beide zijden met tussenruimtes van zo'n vijf meter afgezet met een meter hoge paaltjes.

Langs de plasjes bij de steenfabriek in Deest hielden zich steltlopers als Bosruiter, Oeverloper en Kleine Plevier op en werd er ook een Krakeend gesignaleerd en iets verderop een Buizerd. Deze soort begint zich in toenemende mate in het rivierengebied te vestigen. Natuurlijk ontbraken de Steenuilen en Zwarte Roodstaarten niet.

In de Dreumelse waarden bevonden zich o.a. Kleine Plevieren en een Kluut, op de dijk liet zich een Kleine Bonte Specht horen en bekijken.

De excursie werd afgesloten met een wandeling rond de Kil van Hurwenen. De opvallendste waarnemingen hier waren een ó Smient, een paartje Grauwe Ganzen met jongen, weer Kleine Plevieren, Grote Bonte Specht en een Groenpootruiter. De waarnemingslijst die aan de hand van de gemaakte aantekeningen werd samengesteld telde 96 soorten.

D.A. Jonkers

WEEKENDEXCURSIË WINTERSWIJK

Een excursie even buiten de "platgetreden paden" beleefde de VWG in het weekeinde 31 mei / 1 juni. We gingen op verkenning in de voor ons nogal onbekende, maar vogelrijke Achterhoek, waar we in tenten overnachtten en per auto en te voet rondtrokken.

Het vrij kleine aantal deelnemers (13) arriveerde in de loop van de vroege vrijdagavond op de kampeerplaats, een mooi, stil plekje aan de rand van een bos. Hier lieten ook de eerste Achterhoekse vogels zich al zien (bijv. Grauwe Vliegenvangers en Grote Lijsters).

's Avonds kwam iemand van de kleine vogelwerkgroep van Winterswijk op bezoek. Er bleken door allerlei omstandigheden geen geleide excursies voor onze hele groep mogelijk te zijn. We besloten daarom om, met behulp van de kaartjes en informatie die de man ons kon verstrekken, zelf het gebied te verkennen. Hierna kregen we een grote hoeveelheid tips over ons uitgestort, waaruit wel bleek dat er een ruime keus aan vogelgebieden was.

Na een nacht vol geluiden waren we de volgende morgen dan ook vroeg op en konden luisteren naar de opbouw van het complete vogelkoor, beginnend bij de Gekraagde Roodstaart en uitmondend in de roep van de Wielewaal.

Het eerste landschap dat we bezochten was dat van Bekendelle. Hier stroomt door mooi gevarieerde bossen een van de voor de Achterhoek zo kenmerkende beken. We troffen er de al even kenmerkende Grote Gele Kwikstaart aan, een vogel, die bijna alleen te vinden is bij stromend water en daarom in Nederland beperkt voorkomt. In de rijke omgeving huisden nog meer vogels, zoals de Zwarte Specht, de Holenduif en diverse zangers. Naast "gewone" Goudhaantjes kwam ook het Vuurgoudhaantje voor. Opvallend was het grote aantal Vlienvangers (Bonte en Grauwe).

Na Bekendelle verkenden we een aangrenzend, veel opener gebied dat al even karakteristiek voor de Achterhoek was: het was een zgn "essengebied", bestaande uit akkers en weiden, doorsneden door houtwallen. Dit soort landschappen wordt ook bij Winterswijk sterk bedreigd door ruilverkavelingen. We hoopten hier natuurlijk de "trots" van de plaatselijke vogelaars, de Ortolaan, te ontdekken. Deze Gorzesoort komt in Nederland bijna alleen in de Achterhoek voor, en bewoont daar korenvelden, vooral rogge. We luisterden dan ook bij elk roggeveldje of we de (Geelgorsachtige) zang konden horen, maar helaas.... Wel werden andere vogels waargenomen zoals de Geelgors zelf, de (algemene) Buizerd, en, op een houtzagerij, de Zwarte Roodstaart.

Hierna kwam weer een heel ander landschap aan de beurt, namelijk het (grotendeels uitgedroogde) Wooldse Veen. De Boompieper voelde zich hier natuurlijk goed thuis, maar in de omringende bosrand troffen we ook vogels als Zwarte Mees en Fluiter aan, en zelfs de Appelvink. Jammer dat maar weinigen van ons de schuwe vogel konden ontdekken voor hij wegschoot over de boomtoppen (om niet meer terug te keren).

Voor de lúch bezochten we nog een halfopen gebied (naaldbos + akkers) dat net als het Woolse Veen dicht bij de Duitse grens lag. In het naaldbos was weer de Zwarte Specht te vinden, verder een paartje Goudvinken en een hele Winterkoningfamilie. In de open velden zagen we Reeën, erboven kwamen Sperwer, Buizerd en Boomvalk voorbij.

Na de koffie en de boterham trokken we verder westwaarts naar de omgeving van het Blekkink (een bos). Onze wandeltocht voerde voornamelijk

door een open gebied ten zuiden hiervan, met weer veel houtwallen en struikgewas, zodat we de Geelgors en zangers als Grasmus, Braamsluiper maar ook Bosrietzanger en Spotvogel konden horen en zien. We stuitten op een vrij gelegen stukje naaldbos (zoals er veel voorkomen rond Winterswijk), waar scherpe vogelaarsogen een stootvogel van de horst zagen vliegen. Even later kwam de Havik, want dat was het, in glijvlucht hoog boven ons langs. De Havik komt, net als verscheidene anderestootvogels en uilen, overal verspreid rond Winterswijk voor.

Haviken
♀ met jong op de horst,
♂ wegvliegend
R.P. Sinoo

Een deel van de groep moest helaas na het avondeten (op de camping) vertrekken. Zij namen het tot nu toe prachtige weer mee naar het Gooi, zodat de rest 's avonds in een miezerig regentje tevergeefs naar schemervogels als Nachtzwaluw en Houtsnip speurde bij het Beernink, een loofbos noordelijk van de camping. We vonden er wel wat mezesoorten.

Terwijl we de eerste dag meest ten zuiden van de camping rondzwierven kozen we de tweede dag de noord- en noordwestkant. 's Morgens in de vroege bekeken we het enige open water van enige omvang in de omgeving. We troffen daar, naast een aantal vroege vissers, inderdaad wat watervogels aan, zelfs een paartje baltende Futen. Een Reiger vloog langs.

Hierna kwam dan het Vragenderveen, deel van het bekende Korenburgerveen, aan de beurt. Dit mooie, plantenrijke gebied was ook in de regen nog best leuk omdat een flink aantal zangvogels nog volop zong. Boven de vele Tuinfluiters uit waren o.a. ook Bosrietzanger, Spotvogel, Gekraagde Roodstaart en Boompieper te horen en zelfs een Nachtegaal. Wat dieper in het (natte) veen hoorden we een Rietgors. Later werd vanuit de auto nog een Havik bij dit gebied gesignaleerd.

Zwarte specht ♂
R.P. Sinoo

We waren toen al op weg naar het Goorler essengebied omdat we de Ortolaan natuurlijk nog niet vergeten waren. Bij vele roggevelden luisterden we, hoorden vinken tot vervelens aan toe maar geen Ortolaan. Gelukkig nog wel de (vrij algemene) Wielewaal, Grote Lijsters, Kneutjes en, zoals vaker, de Zwarte Roodstaart.

Het halfopen gebied bij het Beernink dat we hierna bij droog weer, bezochten leverde niets nieuws op. We konden bij alweer zo'n vrij stukje naaldbos een Buizerdenpaar (en hun nest?) ontdekken, en vonden verder een Sperwer, Zwarte Mezen, Geelgorzen, en natuurlijk weer een Zwarte Specht. Wel rogge, geen Ortolaan.

Tenslotte hebben we nog een hoogstammig naaldbos bezocht, dat ons getipt was als nestplaats van de Havik. Het was echter te onoverzichtelijk om de vogel of zijn nest te ontdekken.

Na de laatste wandeling besloten we, moegespeurd, de geslaagde excursie te besluiten en het Gooi weer op te zoeken. Ondanks het missen van de Ortolaan konden we tevreden zijn over een flink aantal uitstekende vogelwaarnemingen in een bijzonder afwisselend landschap.

Karel Brink

Ontvangen literatuur:

AYTHYA, orgaan van de VWG der NJN, jrg. 19 no. 3, april 1980:
Ransuilen in Hoorn - Kepen en snelwegen - Kiekendieven op Schier
(monnikoog) - Baltsende Zwarte Zeeëenden - Het ei.

DEN BOSCHRIETSANGHER, Vogel- en Natuurwacht voor 's Hertogenbosch
e.o., jrg. 8 no. 56, april 1980:
Nestkastenbeheer in eigen tuin.
Idem, jrg. 8 no. 57, juni 1980:
Wetenswaardigheden over ontwikkeling en betekenis van Vogelzang.

DE FITIS, VWG Haarlem, jrg. 16 no. 2, april 1980:
Koudeslachtoffers in de AW- Duinen, winter 1978-'79 - Inventarisatie
Inlaagpolder 1979 - De Vos.

DE GRUTTER, vogelbeschermingswacht "Zaanstreek", jrg. 4 no. 2, april
1980:
Broedvogels van de Starnmeer in 1972 en 1973 - De Watersnip - Een
Zeearend in de duinen.

DE KLEINE RATELAAR, I.V.N. Gooi e.o., jrg. 2 no. 3, juni 1980:
Geologie van het Gooi - Water (3).

IN DE KIJKER, World Wildlife Rangers Gooi e.o., jrg. 2 no. 2, april 1980:
Geef het Przewalski-paard een kans - Alweer nestkasten.

DE LEPELAAR, no. 68, mei/juni 1980:
Roofdieren, vogelbescherming en jacht - Waterwildbeschermers vergaderen
in Parijs - Hoe zit het met de Witbuikrotganzen? - Bosuil - 16.287
geprepareerde roofvogels en uilen - Op het spoor van de Ooievaar -
de Zwarte toekomst van de witte Ooievaar - Waarom verdwijnt de Ooievaar
uit Europa? - De Zwarte Ooievaar - De ooievaars van Herwijnen.
Idem, no. 69, juli/aug. 1980:
De broedvogels van de Korendijkse Slikken & 's Lands Bekade Gorzen -
Merels met witte veren - Arendbuizerd - Hoe goed gaat het met de
roofvogels? - Zwarte Ruiters eten graag met zijn allen tegelijk - De
Nederlandse Avifauna. Hoeveel broedparen en van welke soort? - Het
mezenvolkje - Het Paapje, kieskeurig en kwetsbaar - Ruitrek bij
watervogels.

MENS EN VOGEL, Belgisch Verbond tot Bescherming van Vogels, jrg. 18,
no. 2, april-mei-juni 1980:
Jacht op trekvogels in Afghanistan - Bescherming van de Goudplevier:
ONBETWISTBAAR! - De uitroeiing van de Houtduif - Vijvers ingericht voor
Watervogelslachten bij duisternis - Prooivogelpopulatie bedreigd door
Kraaienbestrijding? - De Vos - Natuurfotografie in praktijk.

DE MOURIK, VWG Rijk van Nijmegen e.o., jrg. 6 no. 2:
Moeilijke soorten: Buizerd en Wespandief - Voorjaarsfenologie 1979.

DE PIEPER, VWG Noordh. Noorderkwartier, jrg. 19 no. 4, 1980:
Verslag Goudplevieren en Kemphanentelling Noordh. 31.3 en 1.4.1979 -
De Grote Gele Kwikstaart in Noordhollands Noorderkwartier - Een
waarneming van Poelruiters
Idem, jrg. 19 no. 5, 1980:
Een inventarisatie in de Wieringermeer 1979 - Verslag over de roofvogel-
stand in de A'damse Waterleidingduinen in 1979 - Waarneming van een
Kuifaalscholver in het ven bij Enkhuizen.

STICHTING NOORDHOLLANDSCH LANDSCHAP, Meded. blad no. 21, april 1980.

VANELLUS, Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg. 33 no. 2,
mrt/apr 1980:

De Blauwe Reiger in Friesland en de winter '78/'79 - Griend, de geschiedenis van een eiland - Huiszwaluw telling in Zuidwest Friesland in 1979.

VERENIGING VAV VRIENDEN VAN HET GOOI, Informatiebulletin februari 1980: Het gehele nummer is gewijd aan het a.s. tweede Gooicongres. Idem, april 1980.

HET VOGELJAAR, jrg. 28 no. 2, april 1980:

Opvallend late wegtrek van Gierzwaluwen in 1978 - Houtduiventrek, een spectaculair schouwspel - Broedvogels in jeneverbesstruiken van het Mantingerzand 1976 en 1979 - De Griel, een duinvogel die verdwijnen moest - Vogelvangst in Afghanistan - De invasie van de Vlaamse Gaai in 1972.

Idem, jrg. 28 no. 3, juni 1980:

De Oostvaardersplassen: de restauratie van een oorspronkelijke levensgemeenschap - Oostvaardersplassengebied, een moderne Ark van Noach - Schiphol: lawaaibron - rustgebied - Vogelstudie en vogelbescherming in Hongarije - Verkoop van mistnetten in Nederland.

DE WULP, Ver. voor Vogelbescherming 's-Gravenhage e.o., jrg. 11 no. 2, april 1980.

Behalve bovengenoemde periodieken nog enkele aanwinsten voor onze bibliotheek, namelijk:

- W.M. no. 137 van de KNNV, dec. 1979: "De Kempphaan in Nederland" door J. Brinkkemper.
- Historisch tijdschrift van de Stichting "Tussen Vecht en Eem", jrg. 10, afl.2, april 1980: Speciaal Laren-nummer.
- Vereniging van Vrienden van het Gooi: een uitgave gewijd aan het tweede Gooicongres op 13.3.1980, waarin o.o. een art. van dr. J.T. de Smidt over Natuur- en landschapsbehoud in het Gooi.
- "Derde Zwartboek over de Vogelbescherming in Vlaanderen 1979 - 1980", uitgegeven door het Belgisch Verbond tot Bescherming van Vogels.
- Sociaal - Cultureel Plan 1982 - 1985, verkenning van de sociale culturele en educatieve situatie in Bussum.

VELDWAARNEMINGEN no.4

Geelsnavelduiker	I	23-7	Wijde Blik	Peter Verweij/ Ada Klück.
		en 24-7	" "	id + K. Mauer
		en 3I-7	" " (rustend II.-I2u)	de Jonge
		en 3I-7	" " duikend ('s avonds)	Peter Verweij
Geoorde fuut	I	IO-4	Spiegelvolder Ned den Berg	v. Klaveren
Dodaars	I	23-4	Kortenhoeftse Plassen West	de Jonge
Woudaapje	I	5-7	Bergse Pad	de Jonge
"	2(mn + vr)	24-7	" "	Med. v. passerende vogelaar
Kwak	I. ad	I3-6	Oost-Indië Kortenhoeft	v. Klaveren
"		en I5-6	zeer tam, tot op I5m te benaderen	
"	I	20-6	Bergse Pad	Med. v. pass. vogel- aar
"	I	I5-7	Kortenhoeftse Plassen West/ Ringdijk overvliegend	H. en S. Hart- man/C. Hofman
Lepelaar	2	28-4	Kortenhoeft, 's Graveland	F.v.Klaveren + rondcirkelend, resp.noord huisgenoten
"	6	I2-6	Slikveld Stichtse brug, foerag.	Pluister/ Rieken
"	tot max 20	6-7	" " "	Dieperink
"			max. aantal ter plaatse van mei-juli	
"	I	22-6	Kortenhoeftse polder, 's Grav.	W.Mijnhout
"	2	IO-7	Ned. den Berg boven Vecht	"
			koers Naardermeer	
Brandgans	I	I2-6	Slikveld Stichtse brug	Pluister/Rieken
			Door onbekende oorzaak niet vertrokken	
Grauwe gans	II	27-4	Dammerkade Ankeveen	v.Klaveren
			vliegend N in een rij o.l.v. een aalschol- ver!	
" "	4	I8-5	Bergse Pad	
" "	24	27-6	laagovervliegend koers N	v.Klaveren
			Oostzijde van Het Hol,	de Jonge
			Kortenhoeft	
Krakeend	+70	7-6	Slikveld Stichtse brug	Dieperink
Pijlstaart	I pr + I mn	27-4	Bergse Pad resp. Dammerkade	Ankeveen
			laag overvl. koers N	
			v.Klaveren	
Smient	+300	I9-4	Oostermeent	Dieperink
Zomertaling	I pr	IO-4	Dammerkade Ankeveen	v.Klaveren
"	I pr	I8-5	H'sumse Meent, zwemmend in	Lodenstein
	+ I jong		sloot	
"	2	20-5	Rustgebied Kortenh. Plassen	de Jonge
			West	
"	I mn	I5-6	Oost-Indië, Kortenhoeft	v.Klaveren
		en I8-6	in eclipskleed maar in staat te vliegen	
Slobeend	I pr	9-5	H'sumse Meent, zwemmend in	Lodenstein
			sloot	
Bergeend	I pr	I8-5	H'sumse Meent, zwemmend in	"
			Karnemelksloot	
"	5 pulli	7-6	Gooiersgracht, Blaricum	Dieperink
			Eerste vastgestelde broedgeval daar, wel elk jaar verblijven er paartjes	
"	I mn, I vr + I5 pulli	8-6	Beresteinse vaart, 'sGraveland	v.Oord
"	I pr + 7 pulli juni	I-7	Vijver Kerkelanden H'sum	W.v.d.Hoeven
"	II8 pulli	I-7	verdeeld over II pr ad	F.v.Klaveren
			totaal 'sGravelandse landgoederen	
"	I pr met IO pul	I-7	Korremof bezinkbassins	F.v.Klaveren
			Kortenhoeft	

Nijlgans	I pr	24-4	Loodijk, 's Graveland	v.Oord
			vlogen op en streken verder	weer neer
Krooneend	I pr	10-4	Dammerkade, Ankeveen	v.Klaveren
"	I mn	II-5	Spiegelpolder, Ned. den Berg	v.Klaveren/ G.Mijnhout
Kuifeend	± 80	25-7	Loenderveense plas, Loos-	de Jonge
			drecht rustend	
Tafeleend	6	10-4	overvl. boven Wijde Gat,	v.Klaveren/ later 3 op Wijde Gat K'hoefse
			Plassen West	de Jonge
"	I vr + 6 pulli	30-6	Kortenhoefse Plassen West	de Jonge
Brilduiker	I mn	9-4	Oostermeent bij kust	Dieperink
Buizerd	2	4-5	Bergse Pad, Ankeveen	v.Klaveren
			cirkelend boven kokmeeuwenkolonie	
Wespendief	2	23-4	resp. rustend in hoog geboomte	
			boven Horstermeer zeilend, de Jonge	
			buitelend, soms één zich ondersteboven	
			goiend	
"	I	I7-5	Steenakker, Blaricum	Dieperink/ F.Smit
"	I	27-5	Oppad, Emmaweg 'sGraveland	v.Klaveren

Wespendief
R.P. Sizoo

Havik	I	7-5	Schoonoord 'sGraveland	"
Sperwer	I vr	10-4	Dammerkade Ankeveen	v.Klaveren
"	broedgeval met 2 jong	20-7	speurend rondcirkelend Corversbos H'sum	W.v.d.Hoeven
Bruine Kiekendief	I mn	10-4	I jong was uit het nest op de grond gevlogen. De beheerder bezoekerscentrum vermeldde het broedgeval.	v.Klaveren/ de Jonge
"	"	I vr	en 20-5 14-4 Ringdijk Horstermeer	F&E v.Klaveren
"	"	I mn + I vr	2-5 laag cirkelend boven rietvelden rustend en jagend Het Hol	de Jonge
		I mn	2-6 jagend K'hoef	" "
		I vr + I juv?	3I-7 "	" "
Blauwe Kiekendief	I vr	4-5	jagend boven Schoonoord 'sGraveland	v.Klaveren
Boomvalk	3	5-5	Groenhoven K'hoef	"
"	I	9-7	Boekesteijn 'sGraveland	"
			buizerd verjagend, op hem stotend	
Waterral	I	4-5	Laarder Wasmeer	Tabois
Zilverplevier	I	4-5	Oostermeent langs kust	Dieperink
Goudplevier	I50 à 200	26-4	Oostermeent. Vlogen rond	Pluister
			in grote kringen. Ook enkele zien foerageren Slikveld Stichtse brug	
Houtsnip	I	13-6	Kortenhoeftse Plassen West	v.Klaveren
		en 15-6		
Regenwulp	I	23-4	Groenhoven K'hoef overvl	"
Oeverloper	I	4-5	Googh, Ankeveen	"
Groenpootruiter	I	4-5	Groenhoven K'hoef overvl	"
"	I	1-7	K'hoef West overvl	"
Kemphaan	I5 + IO	25-4	Oostermeent. De 2 groepen	Pluister/ v.Maanen/
			IOO à 200m van elkaar.	Griffioen
			Foeragerend en baltsend	
"	55	29-4	Eempolder N 2 groepen	H.Harder
"	6	12-6	Slikveld Stichtse brug	Pluister/ Rieken
	(3 mn +3 vr)			
Kluut	I2	14-6	Slikveld Stichtse brug	Pluister/ Rieken
			foeragerend/rustend/ rondvliegend steeds aanwezig laatste weken	
Dwergmeeuw	I	10-5	Gooimeerkust bij Magdaleen	Pluister
"	3 ad + I juv	22-6	Slikveld Stichtse brug	Dieperink
Zwarte Stern	± 8 nesten	11-7	Gat v.d. Zandheuvel	v.Klaveren/ de Jonge
Kleine Bonte Specht	I	22-4	Het Hol K'hoef	v.Klaveren
"	"	I	Gooilust s'Graveland	"
"	"	I	roffelend en roepend Beresteinse weg s'Graveland	"
Zwarte Specht	2	7-6	en I-7 Gooilust s'Graveland	E.Besselaar/ W.Mijnhout
Gele Kwikstaart (Engelse)	2	26-4	Oostermeent Blaricum	Pluister
Gele Kwikstaart	2	8-5	" "	" /
"	± 25	13-5	" "	v.Maanen Pluister/ Rieken
			grijze en zwarte koppen	

Bonte Vliegenvanger	Imn	4-5	bij nestkast in tuin Verlengde Engweg Laren	Dieperink
"	"	I	9-5 Oud Naarden	Pluister/ v.Maanen
"	"	I	13-5 bij nestkast bij "Klein Eindegooi	Pluister/ Rieken
"	"	Imn	25-5 Mauvezand Blaricum	Dieperink
"	"	Imn	25-5 bij nestkast Schapendrift Blaricum	"
"	"	2mn	25-5 tuinen Nwe Bussummerweg Huizen	"
"	"	Imn	25-5 tuin Museumln Bussum	"
"	"	Imn	25-5 bij nestkast Raboes Blaricum broedt daar al jaren	"
Grauwe Vliegenvanger	Ipr	9-5	tuin Cannerburgerweg A'veen v.Klaveren	
"	"	I	13-5 bij boerderij Eindegooi vermoed. broedgeval als vorig jaar	Pluister/ Rieken
"	"	broedgeval	juni v.d.Duijn v.Maasdamln Huizen	" "
Tapuit	II	II-5	Oostermeent	Dieperink
"	Imn + Ivr	I3-5	" foeragerend	Pluister/ Rieken
Paapje	Imn	4-5	"	Dieperink
"	I	I3-5	"	Pluister/ Rieken
"	Imn	26,27 en 3I-5	Gooiersgracht Bl'cum zingend, na 3I-5 niet meer gezien, dus doortrekken, ondanks geschikte biotoop	Dieperink
Roodborsttapuit	broedgeval	v.a.6-4 tot I-7	op I6-5 mn met voedsel vliegend Gooiersgracht bij Bijvanck (vorig jaar 2 broedgevallen daar)	"
Zwarte Roodstaart	Ipr	v.a.3I-5 tot juli	boerderij Oostermeent Bl'cum	"
"	"	Ipr + 2 jongen	I6-6 Geuzenweg H'sum nù met 2 jongen (zie vorige Korhaan)	Vermeule
Nachtegaal	I	27-6	grote spoorbomen H'sum	Tabois
"	I	4-5	Googh Ankeveen	v.Klaveren
"	"	en 4-5	zong korte strofen, luid en vloeiend zelfde plaats opgeroepen met geluidsband. Maakte eerst een ratelend geluid, maar zong kort daarna luidkeels. Kwam tenslotte op minder dan I meter zitten en zong ook toen nog	v.Klaveren
"	I	4-5	bij Laarder wasmeer zingend	Tabois
Grote Lijster	2	2-4	hei Randweg Bussum	C.Rosier
"	"	I5	23-6 merendeels jongen Ankev. pad 'sGraveland	v.Klaveren
"	"	24	I-7 zelfde gebied	
Grauwe Gors	I	26,27 en 7-6	3I-5 zingend Oostermeent Bl'cum	Dieperink

Voor de verandering 2 rectificaties: **Z.O.Z.**

-(pag 82) Onder de "Rode wouw" is "Zwarte wouw" weggefallen. En suggereerde daardoor dat die regel eveneens een rode wouw betrof. De regel moet dus luiden:

Zwarte wouw I 3-5 hoog boven Vaartweg H'sum werd aangevallen
door kokmeeuwen E&A Lam

-(pag 83) Bij de regel van de 3 waterrallen is F.v.Klaveren als waarnemer weggefallen. En dat terwijl het zijn bandrecorder mer geluidsband was waar ze zo verwoed op reageerden. De regel moet dus luiden:
Waterral 3 Io-4 reagerend op bandrecorder 's avonds dicht bij
elkaar. Verder geen reacties in K'hoef Plassen
West v.Klaveren/de Jonge

Dat was het deze keer. Met een, ongetwijfeld door de vakantieperiode veroorzaakt, minder groot aanbod. Te meer reden om degenen die de moeite namen om de kaarten op te sturen te bedanken! Zodoende was er toch veel boeiends te melden.

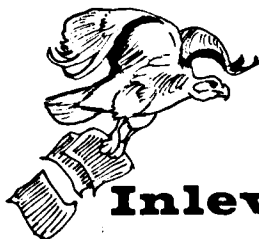
Jos de Jonge.

Vogelkalender 1981

De inmiddels overbekende vogelkalender van de Stichting Het Vogeljaar en de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels is nu reeds verkrijgbaar.

De fantastische kleurenfoto's tonen o.a. afbeeldingen van Zwarte Stern, Grote Zaagbek, Roek, Zwarte Specht, Keep, Faapje, Goudvink, Steenuil en Kramsvogel.

De kalender die bij uw vogelwerkgroep nog steeds f 10,- kost is verkrijgbaar op de ledenavonden en af te halen bij J. Harder, Meteorenstraat 45 1223 ER Hilversum tel. 035-852842.

Inleveren Kopij : uiterlijk 21 september